

III

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

93-IOJI PLENARINĖ SESIJA 2011 M. GRUODŽIO 14–15 D.

Regionų komiteto nuomonė dėl naujosios daugiametės finansinės programos po 2013 m.

(2012/C 54/08)

REGIONŲ KOMITETAS

- mano, kad siūlomą finansavimo lygį reikėtų vertinti tik kaip visišką minimumą, kurio reikia valstybių narių Sutartyje ir strategijoje „Europa 2020“ išskeltiems didelio užmojo tikslams pasiekti;
- pakartoja, kad Regionų komitetas griežtai nepitaria bet kokios formos makroekonominėms sąlygoms;
- pritaria tik tų *ex-ante* sąlygų įvedimui į ES programų valdymą, kurios padeda padidinti programų veiksmingumą, ir ragina valstybių narių oficialių partnerystės susitarimų su savo vietos ir regionų valdžios institucijomis sudarymą laikyti specialia *ex-ante* sąlyga, kurią turėtų patikrinti Komisija;
- primena, kad Komitetas nepitaria pasiūlymui numatyti veiklos rezultatų rezervą, ir pabrėžia, kad taikyti *ex-post* sąlygas ir nutraukti finansavimą reikėtų pagal aiškiai nustatytas sąlygas tik tuo atveju, jei numatytų rezultatų beveik nepasiekta;
- pritaria daugiametėje finansinėje programoje pasiūlytai naujai „pereinamojo laikotarpio“ regionų kategorijai;
- pabrėžia, kad dėl siūlomo apribojimo tarifo 2007–2013 m. laikotarpiu išpareigojimų lygis visose valstybėse narėse neturėtų būti žemesnis nei faktinės išlaidos;
- ragina, kad Europos infrastruktūros tinklų priemonės finansuojamų infrastruktūros projektų priežiūroje ir valdyme aktyviai dalyvautų vietos ir regionų valdžios institucijos;
- teigiamai vertina pasiūlymą daugiametėje finansinėje programoje gerokai padidinti mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimą;
- palankiai vertina išpareigojimą siekti ekologiškesnės BŽŪP, taip pat pasiūlymus dėl išmokų suvienodinimo ir tiesioginių išmokų dydžio apribojimo;
- apgailėstauja, kad palyginti su tiesioginėms išmokoms skirtomis lėšomis kaimo plėtros biudžetas ir toliau išliks neproporcingai mažas;
- nemano, kad svarbios ES išlaidų sritys, pavyzdžiui, Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas ar Globali aplinkos ir saugumo stebėsenos sistema, turėtų būti finansuojamos ne iš daugiametės finansinės programos;
- yra įsitikinęs, kad ES nuosavi ištekliai turėtų pakeisti valstybių narių įnašus ir reiškia pritarimą Komisijos pasiūlymams nustatyti naują pridėtinės vertės mokesčio išteklių ir pradėti taikyti Europos lygiu koordinuojamą finansinių sandorių mokesčių.

Pranešėja	Flo CLUCAS (UK / LDAE), Liverpulio miesto tarybos narė
Pamatiniai dokumentai	<p>Europos Komisija (2011 m.), Strategijos „Europa 2020“ biudžetas, Komisijos komunikatas</p> <p>COM(2011) 500 galutinis</p> <p>Europos Komisija (2011 m.), Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiamečių finansinė programa</p> <p>COM(2011) 398 galutinis – 2011/0177 (APP)</p> <p>Europos Komisija (2011 m.), Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos</p> <p>COM(2011) 510 galutinis – 2011/0183 (CNS)</p> <p>Europos Komisija (2011 m.), Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės</p> <p>COM(2011) 511 galutinis – 2011/0184 (APP)</p> <p>Europos Komisija (2011 m.), Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento dėl tradicinių ir BNP pagrįstų nuosavų išteklių teikimo metodų ir tvarkos ir priemonių, skirtų grynųjų pinigų poreikiui patenkinti,</p> <p>COM(2011) 512 galutinis – 2011/0185 (CNS)</p>

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendri biudžeto principai

1. reiškia pasitenkinimą, kad 2011 m. birželio 29 d. Komisija paskelbė pasiūlymus dėl 2014–2020 m. daugiamečių finansinės programos, Tarybos reglamento, įgyvendinančio daugiamečių finansinę programą, Tarpinstitucinio susitarimo dėl bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir ES nuosaviems ištekliams skirto paketo. Regionų komitetas mano, kad šie pasiūlymai yra patikimas ES ateities prioritetų finansavimo pagrindas ir tinkamas atspirties taškas tolesnėms diskusijoms;

2. mano, kad ir būdamas riboto dydžio ES biudžetas yra būtinas norint spręsti ES problemas. Palyginti su nacionaliniais biudžetais, ES biudžetas ypatingas tuo, kad jis teikia papildomą naudą ir daro svėrto poveikį, taip pat tuo, kad jį sudaro 94,5 proc. išlaidų investicijoms ir tik 5,5 proc. administracinių išlaidų. Todėl Regionų komitetas mano, kad reikia keisti mąstymą, pirmiausia valstybių narių finansų ministerijoms, ir svarbiausius ES uždavinius pradėti traktuoti kaip investicijas, o ne išlaidas. Reikėtų siekti, kad daugiamečių finansinė programa taptų ne tik finansinio veiksmingumo ir efektyvumo, bet ir demokratinio valdymo ir skaidrumo pavyzdžiu;

3. konkrečiai pabrėžia valstybėms narėms iškilusių ekonominių ir socialinių sunkumų rimumą ir teigia, kad siekiant stabilumo, tvaraus ekonomikos augimo, aplinkos apsaugos,

socialinės gerovės, teritorinės sanglaudos ir norint susigrąžinti tikėjimą Europos integracija reikėtų derinti ES biudžetą, strategiją „Europa 2020“ ir Europos ekonomikos valdymą;

4. pritaria pagrindiniams principams, kuriais remiasi 2014–2020 m. daugiamečių finansinė programa, įskaitant rezultatų svarbos akcentavimą, skatinimą investuoti iš kitų šaltinių ir, svarbiausia, įgyvendinimo supaprastinimą, įskaitant skirtingų finansavimo programų sutelkimą. Ypatinę dėmesį reikėtų skirti tomoms grupėms, kurioms turi sunkumų gauti ES finansavimą. Todėl Komitetas ragina vykdyti daugiau informacinių ir skatinamųjų veiksmų ir teikti daugiau ES lygio su finansavimu susijusių konsultavimo paslaugų;

5. pažymi, kad vietos ir regionų valdžios institucijos galėtų daug prisidėti prie daugiamečių finansinės programos kūrimo ir įgyvendinimo. Už viešąsias investicijas vienodai atsakingos ne tik centrinė valdžia, bet ir vietos ir regionų valdžios institucijos. Jos atlieka ypač vertingą vaidmenį ne tik administruojant ES finansuojamus projektus, bet ir skatinant prieigą prie finansavimo ir užtikrinant, kad skirtingų fondų lėšų panaudojimas būtų koordinuojamas;

6. todėl mano, kad yra nemažai galimybių kuriant ir įgyvendinant daugiamečių finansinę programą skatinti daugiapakopį valdymą. Tuo tikslu ragina Komisiją pagalvoti apie naujus darbo metodus ir naujas partnerystės su vietos ir regionų valdžios institucijomis formas, kad šios institucijos būtų įtrauktos į visas naujas su daugiamečių finansine programa susijusias valdymo ir finansavimo formas;

7. apgailestauja, kad Komisijos pasiūlyme neakcentuojama lygybė ir lyčių lygybė, ir ragina valstybes nares ir Europos Parlamentą stengtis į ES biudžetą įtraukti lyčių aspektą;

— *Biudžeto dydis, struktūra, trukmė*

8. pakartoja, kad ES privalo turėti pakankamą biudžetą, kuris būtų ne mažesnis nei 1 proc. ES valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) ⁽¹⁾, nes tik taip bus galima pasiekti svarbiausius, strategijoje „Europa 2020“ numatytus Europos tikslus ir atsižvelgti į vietos ir regionų poreikius. Regionų komitetas mano, kad dabartiniai pasiūlymai, kuriuose numatomas 1 025 milijardų eurų arba 1,05 proc. ES valstybių narių BNP dydžio biudžetas, vargu ar pasieks šį tikslą;

9. mano, kad siūlomą finansavimo lygį reikėtų vertinti tik kaip visišką minimumą, kurio reikia valstybių narių Sutartyje ir strategijoje „Europa 2020“ iškeltiems didelio užmojo tikslams pasiekti. Pasiūlius kuklią daugiametę finansinę programą, kurios realioji išraiška yra tokia pati kaip ir dabartinės programos, Europos Komisija ir Parlamentas, tvirtai palaikomi Regionų komiteto, privalės daryti viską, kad derybų metu pasiūlytas biudžetas nebūtų sumažintas;

10. teigiamai vertina biudžeto išlaidų kategorijų pavadinimų pakeitimą, juos labiau derinant su strategijos „Europa 2020“ prioritetais, tačiau apgailestauja, kad nebuvo pasinaudota galimybe vienai išlaidų kategorijai priskirti visus teritorinį vystymąsi skatinančius ES fondus;

11. taip pat pažymi, kad Komisija nepasinaudojo galimybe pereiti prie dešimties metų biudžeto laikotarpio, tačiau teigiamai vertina galimybę tokį ciklą pradėti skaičiuoti nuo 2020 m. – tai užtikrintų stabilų ir ilgesnį laikotarpį apimančią finansavimą bei geresnę demokratinę priežiūrą;

— *Biudžeto lankstumas, laikotarpio vidurio vertinimas, sąlygų nustatymas*

12. apgailestauja, kad dabartinis biudžetas yra nelankstus ir pabrėžia, kad reikia daugiau lankstumo, kad ateityje asignavimus būtų galima perkelti vienoje išlaidų kategorijoje;

13. apgailestauja, kad pasiūlyme neminima galimybė perkelti nepanaudotus biudžeto asignavimus arba maržas į ES lankstumo rezervą, užuot grąžinus pinigus valstybėms narėms;

14. pažymi, kad siūloma 2016 m. atlikti daugiametės finansinės programos vertinimą, tačiau pabrėžia, kad vietoj to reikėtų 2017 m. atlikti visapusišką laikotarpio vidurio peržiūrą (apimančią siūlomą vertinimą), numatant galimybę laikantis tam tikrų apribojimų koreguoti išlaidas priklausomai nuo naujų prioritetų;

⁽¹⁾ Visi biudžeto duomenys yra susiję su išpareigojimais, o ne mokėjimais.

15. pakartoja, kad Regionų komitetas griežtai nepritaria bet kokios formos makroekonominėms sąlygoms, kurios reikštų, kad dėl nacionalinių vyriausybių ekonominių sprendimų būtų nutrauktas finansavimas vietos ir regionų valdžios institucijoms;

16. pritaria tik tų *ex-ante* sąlygų įvedimui į ES programų valdymą, kurios padeda padidinti programų veiksmingumą ir įvertinti esamus techninius ir administracinius gebėjimus, o ne ES teisės aktų įgyvendinimą; kaip *ex-ante* sąlyga keliamas reikalavimas parengti strategijas, planus arba priemones neturi reikšti, kad finansavimas priklausys nuo vėlesnio šių reikalavimų įvykdymo (įskaitant planų, kurie nėra bendrai finansuojami ES lėšomis, įvykdymą), kadangi taip būtų pažeisti proporcingumo ir subsidarumo principai;

17. ragina valstybių narių oficialių partnerystės susitarimų su savo vietos ir regionų valdžios institucijomis sudarymą laikyti specialia *ex-ante* sąlyga, kurią turėtų patikrinti Komisija;

18. pabrėžia, kad taikyti *ex-post* sąlygas ir nutraukti finansavimą reikėtų pagal aiškiai nustatytas sąlygas tik tuo atveju, jei numatytų rezultatų beveik nepasiekta, ir ragina atsižvelgti į valstybių narių sąlygas, taikomas patvirtintų lėšų atgavimui; taip pat nacionalinėms ir vietos bei regionų valdžios institucijoms būtina glaudžiai bendradarbiauti siekiant nustatyti šias *ex-post* sąlygas ir išvengti, kad finansavimo nutraukimas priklausytų nuo nevisiškai objektyvių ar aiškių kriterijų.

19. Rezultatus ir tikslus reikėtų suderinti su vietos ir regionų valdžios institucijomis ir bet kokie nauji administraciniai reikalavimai turėtų būti minimalūs. Perėjus prie rezultatų vertinimo reikėtų atsisakyti dabartinės išsamių sąnaudų ir rezultatų vertinimo sistemos. Jeigu ketinama taikyti sąlygų principą, reikia aiškiau ir geriau paaiškinti suinteresuotiesiems subjektams, kaip tai bus daroma praktiškai;

20. pabrėžia, kad nauja ES daugiametė finansinė programa turėtų visapusiškai atitikti tausaus išteklių naudojimo principus ir ragina geriau išanalizuoti iš ES biudžeto remiamų investicijų anglies pėdsaką;

1 išlaidų kategorija. Pažangus ir integracinis augimas

— *Pasiūlymai, susiję su sanglaudos politika*

21. sutinka, kad pasiūlyta sanglaudos politika turi būti vykdoma visoje ES – visuose regionuose, didžiąją dalį lėšų skiriant neturtingiems regionams, o turtingesniems regionams suteikiant galimybę toliau spręsti savo problemas. Regionų komitetas teigiamai vertina faktą, kad pirmoje biudžeto išlaidų kategorijoje aiškiai paminėta ekonominė, socialinė ir teritorinė

sanglauda, tačiau apgailestauja, kad šiuo atveju nebuvo numatyta jokių maržų. Jeigu marža būtų numatyta, likus kitoms išlaidų kategorijoms nepanaudotų lėšų būtų galima padidinti šios išlaidų kategorijos pogrupio finansavimą;

22. taip pat pažymi, kad struktūriniais fondams (Europos regioninės plėtros fondui (ERPF), Europos socialiniam fondui (ESF) ir Sanglaudos fondui, išskyrus Europos infrastruktūros tinklų priemonę) numatyta skirti 336 milijardus eurų ir siūlomos lėšos yra 3 proc. mažesnės nei dabartinėje programoje, kurioje jiems buvo skirti 347 milijardai eurų. Reikėtų stengtis užtikrinti tokį struktūrinių fondų programų finansavimą, kurio realioji išraiška atitiktų bent jau dabartinėje daugiametėje finansinėje programoje nustatytą dydį;

23. nesutinka su pasiūlymu, kad turtingesni regionai privalo visus jiems tenkančius struktūrinių fondų (išskyrus ESF) asignavimus pirmiausia skirti energetikai, MVĮ vystymui ir inovacijoms. Nors svarbu, kad kiekviena veiklos programa turėtų tam tikrą kryptį, tokie apribojimai ES lygmeniu neužtikrins papildomos naudos, nes Europos regionai pasižymi įvairove ir susiduria su skirtingomis problemomis. Reikėtų numatyti laisvesnį pasirinkimą iš platesnio „Europa 2020“ teminių tikslų spektro;

24. primena, kad Komitetas nepritaria pasiūlymui sanglaudos politikos biudžete numatyti 5 proc. veiklos rezultatų rezervą. Tai gali baigtis neišvengiamo pralaimėjimo scenarijumi, nes šis rezervas skiriamas remiantis iš anksto nustatytais nacionaliniais finansiniais paketais. Jei netenkinami veiklos rezultatų kriterijai (galbūt dėl objektyvių ir išorinių priežasčių), veiklos rezultatų rezervui skirtos sumos paprasčiausiai prarandamos. Sėkmingas programos įgyvendinimas savaime bus atlygis, o išlaidas geriau paskirti prevencinėms priemonėms, pavyzdžiui, techninei pagalbai, skirtai institucinių gebėjimų stiprinimui;

25. pritaria daugiametėje finansinėje programoje pasiūlytai naujai „pereinamojo laikotarpio“ regionų, kurių bendras vidaus produktas (BVP) sudarys 75–90 proc. ES BVP vidurkio, kategorijai ir, atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina pasiūlymą sukurti saugumą užtikrinančią tinklą regionams, kuriems nebebus teikiama parama pagal konvergencijos programą. Pabrėžia, kad sanglaudos politikos reputaciją smukdo tai, kad naudojami BVP duomenys, kurie keletą metų atsilieka nuo tikrų ekonominių sąlygų;

26. mano, kad Komisija turi atsižvelgti į daugelį šių regionų, kurių BVP nuo 2006–2008 m. ataskaitinio laikotarpio sumažėjo. Siūlomoje finansinėje programoje Komisija turi išnaudoti lankstumo galimybes naudodama siūlomą patikslinimo procedūrą pagal Tarybos DFP reglamento projekto 5 straipsnį ir 2017 m. atlikti DFP laikotarpio vidurio peržiūrą. Programos planavimo dokumentuose turi būti atsižvelgta į skirtingą ekonominio nuosmukio poveikį regionams;

27. pabrėžia, kad ESF turi išlikti neatsiejama ES sanglaudos politikos dalis. ESF iš tiesų geriausia įgyvendinti vietos lygmeniu taikant kompleksines konkrečiai vietai skirtas programas, užuot nacionaliniu lygiu įgyvendinus atskiras temines ar sektoriales programas;

28. pabrėžia, kad svarbu skatinti lygybę ir lyčių lygybę ES ir trečiojoje šalyse, pakankamai išteklių skiriant ESF, Europos plėtros fondui ir kitoms socialinėms programoms;

29. teigiamai vertina pasiūlymą, kad Sanglaudos fondo asignavimai reikalavimus atitinkančiose valstybėse narėse (tose, kurių BNP yra mažesnės nei 90 proc. ES valstybių narių BNP) ir toliau sudarytų trečdalių viso sanglaudai skiriamo finansavimo nacionaliniu lygmeniu;

30. sutinka, kad reikia nuo 9 milijardų eurų iki 13 milijardų eurų padidinti Europos teritorinio bendradarbiavimo biudžetą ir pažymi, kad INTERREG ir kitos programos, skatinančios Europos regionus kartu spręsti bendras problemas, duoda didelę papildomą naudą Europai;

31. tvirtai remia pasiūlymą pagrindiniams teritorinėms reikmėms lėšas skiriantiems ES fondams sukurti bendrą strateginę programą – vieną strateginių gairių rinkinį. Tačiau bendra strateginė programa neturėtų apsiriboti strateginiu lėšų skyrimu – įgyvendinimo laikotarpiu reikėtų siekti užtikrinti bendrą skirtingų fondų įgyvendinimo praktiką ir procedūras;

32. pritaria požiūriui, kad reikia nustatyti sanglaudai skirtų asignavimų apribojimo tarifą iki tokio tarifo, kuris atspindėtų dabartinį biudžeto įvykdymo rodiklį ir realius gebėjimus panaudoti lėšas kiekvienoje valstybėje narėje, tačiau pabrėžia, kad reikėtų nustatyti tokį naująjį apribojimo tarifą, kad būtų galima vykdyti veiksmingą sanglaudos politiką visose valstybėse narėse. Visų pirma dėl siūlomo apribojimo tarifo 2007–2013 m. laikotarpiu išpareigojimų lygis visose valstybėse narėse neturėtų būti žemesnis nei faktinės išlaidos (atsižvelgus į infliaciją);

33. reikalauja, kad partnerystės principas būtų įgyvendintas praktiškai, aktyviai propaguojamas ir griežtai taikomas. Komitetas palankiai vertina partnerystės susitarimus kaip strateginio programos planavimo priemonę, tačiau nurodo, kad praktiškai įgyvendinant šiuos susitarimus turi būti laikomasi subsidiarumo principo ir kompetencijos pasidalijimo valstybėse narėse. Todėl šių susitarimų taikymo sritis turi apsiriboti sanglaudos politikos priemonėmis ir kitais, su bendra strategine programa susijusiais fondais. Kompetentingos vietos ir regionų valdžios institucijos

privalo būti lygios nacionalinių valdžios institucijų partnerės rengiant, įgyvendinant, prižiūrint ir vertinant struktūrinių fondų programas ir susijusias partnerystės sutartis. Vietos, regionų ir nacionalinių valdžios institucijų teritoriniai paktai taip pat turėtų būti laikomi viena iš galimybių kartu su nacionalinėmis vyriausybėmis įforminti partnerystės struktūras;

34. dar kartą ragina išleisti ir propaguoti „piliečių obligacijas“, skirtas vietos vystymosi skatinimui. Piliečių obligacijos galėtų užtikrinti ES remiamiems projektams papildomą individualių piliečių ir kitų viešųjų fondų, investuojančių mainais į garantuotą ir teisingą grąžą, finansavimą;

35. be to, pabrėžia būtinybę vystyti vietos energijos sprendimus įgyvendinant „Pažangiųjų miestų“ iniciatyvą, kuri skatina svarų ir efektyvų energijos tiekimą, ir ragina labiau remti vietos ir regionų valdžios institucijas ypač teikiant vietos arba regiono kovos su klimato kaita veiksmų planams rengti reikalingą techninę patirtį ir skatinant idėjų kryžminimąsi; norėtų atkreipti dėmesį į svarbų Merų pakto atliekamą vaidmenį šioje srityje. Turėtų būti padidintas jam skirtas biudžetas, kad būtų galima plačiu mastu perduoti vietos ir regionų valdžios institucijoms techninę patirtį kovos su klimato kaita veiksmų planams rengti ir spręsti konkrečius su energija ir išteklių susijusius sunkumus, pavyzdžiui, įgyvendinti vandens politiką;

— Europos infrastruktūros tinklų priemonė

36. atkreipia dėmesį į pasiūlymą dėl naujos 40 milijardų eurų Europos infrastruktūros tinklų priemonės, skirtos investicijoms į europinės svarbos transportą, energetiką ir informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūrą ir mano, kad kliūčių šiuose tinkluose pašalinimas duotų daug papildomos naudos visuomenei; tačiau būtina, kad tokių infrastruktūros projektų priežiūroje ir valdyme aktyviai dalyvautų vietos ir regionų valdžios institucijos, nes tai nenumatyta šiuo metu siūlomose centralizuoto valdymo priemonėse;

37. primena, kad Komitetas taip pat mano, kad reikia išleisti ES projektų obligacijas infrastruktūrai finansuoti ir primena, kad tokios obligacijos gali turėti labai naudingą svėro poveikį ES biudžetui. Tačiau tokios priemonės turėtų būti naudojamos siekiant vertingai papildyti, o ne pakeisti subsidijas, kurios skiriamos per struktūrinius fondus;

— Mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimas. „Horizontas 2020“

38. mano, kad dabartinis Bendrijos mokslinių tyrimų biudžetas yra nepakankamas, todėl teigiamai vertina pasiūlymą daugiametėje finansinėje programoje gerokai padidinti mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimą (nuo 53 iki 80 milijardų eurų). Tai priartins ES prie strategijos „Europa 2020“ tikslo sukūrus Inovacijų sąjungą į mokslinius tyrimus ir inovacijas investuoti 3 proc. ES BVP. Konkrečiai Regionų komitetas ragina

stiprinti Žinių regionų programą, tačiau mano, kad būtina paspartinti mokslinių tyrimų diegimą rinkoje. Regionų komitetas pritaria idėjai padidinti paramą veiklos branduolių kūrimo iniciatyvoms ir kitokio pobūdžio vietos partnerystei, padedančiai didinti inovacinį potencialą;

39. pritaria bendros strateginės mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ sukūrimui, nes ši programa gali supaprastinti ir sujungti skirtingas šios srities finansavimo programas, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų bendrąją programą ir Konkurencingumo ir inovacijų programą. Tačiau Regionų komitetas pažymi, kad bendra strateginė mokslinių tyrimų ir inovacijų programa turėtų būti gerai koordinuojama ir turėtų derėti su teritoriniams fondams siūloma bendra strategine programa;

— Švietimas, mokymas ir jaunimas

40. teigiamai vertina pasiūlymą padidinti finansavimą specialioms ES švietimo, mokymo ir jaunimo (įskaitant sportą) programoms, kurių biudžetas padidinamas iki 15 milijardų eurų. Tokios programos turėtų būti papildytos finansavimu iš ESF. Regionų komitetas ypač teigiamai vertina tai, kad siekiama racionalizuoti ir supaprastinti – dabartines jaunimo, švietimo ir mokymo programas sujungti į vieną kompleksinę programą, supaprastinant ir jos procesus. Tačiau programa „Švietimas Europoje“ turėtų būti skirta ne tik aukštųjų mokyklų studentams, ji turi būti naudojama sudėtingoms su mokyklos nebaisių asmenų reiškinio susijusioms problemoms spręsti, nes šioje srityje vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka svarbus vaidmuo. Be to, Regionų komitetas pabrėžia, jog auga ekonominė ir socialinė kultūros ir kūrybinio sektorių svarba, ir atkreipia dėmesį į tai, kad šiuos sektorius reikia pakankamai remti ERPF ir ESF lėšomis;

41. mano, kad reorganizuojant paramos programas, būtina ir ateityje numatyti į konkrečius jaunimo poreikius orientuotą jaunimo paramos programą. Ši nauja kompleksinė programa turėtų remtis teigiamais dabartinės programos „Veiklus jaunimas“ darbo rezultatais. Pagal ES jaunimo strategiją ji turėtų ne tik skatinti išplėsti jaunimo bei specialistų mainus, bet ir skatinti jaunimą aktyviau dalyvauti Europos demokratiame gyvenime;

2 išlaidų kategorija. Tvarus augimas. Gamtos išteklių

42. pažymi, kad, kaip ir struktūrinių fondų atveju, nuo 396 milijardų eurų iki 372 milijardų eurų sumažintas bendrai žemės ūkio politikai (BŽŪP) siūlomas finansavimas. Vis dėlto pažymi, kad BŽŪP (abiems – pirmam ir antram – jos ramsčiams) iš biudžeto ir toliau bus skiriama daugiau nei struktūriniams fondams numatyta 336 milijardų suma;

43. atsižvelgus į neatidėliotiną būtinybę BŽŪP tenkinti ne tik aprūpinimo maistu poreikius, bet ir siekti svarbiausių Europos tikslų, šią politiką reikėtų labiau suderinti su strategija „Europa 2020“, kad ūkininkai vienodomis sąlygomis galėtų gauti

išmokas ir užtikrinti viešąsias gėrybes – griežčiau laikytis maisto saugos reikalavimų, tausiai naudoti gamtos išteklius, saugoti biologinę įvairovę, prisidėti prie kovos su klimato kaita ir visų kaimo vietovių atgaivinimo;

44. ypač teigiamai vertina faktą, kad Komisija nusprendė dar labiau neardyti ES finansinio audinio ir nekurti atskiro sektorinio klimato kaitai skirto fondo, o vietoj to nusprendė į visumą žvelgti kompleksiskai ir 30 proc. I ramsčio išmokų susieti su ekologijos sąlyga; tačiau pabrėžia, kad „ekologiškumas“ neturi susilpninti valstybių narių agrarinės aplinkosaugos programų;

45. palankiai vertina išipareigojimą siekti ekologiškesnės BŽŪP ir prašo, kad siekiant BŽŪP ekologiškumo gavėjams būtų taikomi aiškūs, privalomi ir tikslūs kriterijai dėl dirvožemio apsaugos ir tausaus požeminio vandens naudojimo, taip pat būtų imtasi veiksmų panaikinti visas aplinkai žalingas subsidijas;

46. teigiamai vertina pasiūlymus dėl išmokų suvienodinimo ir tiesioginių išmokų dydžio apribojimo. Todėl valstybėse narėse finansavimas turėtų būti paskirstomas teisingiau. Regionų komitetas taip pat visiškai pritaria pasiūlymui siekti didesnio lankstumo tarp dviejų BŽŪP ramsčių – tiesioginių išmokų ir kaimo plėtros;

47. nuogaustauja dėl krizės žemės ūkio sektoriuje pasiūlyto 3,5 milijardo eurų rezervo, ir išplėstos Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo taikymo sritis, manydamas, kad tai rodo, jog Komisija teikia pirmenybę iniciatyvoms, o ne prevencinėms priemonėms, ir teigia manantis, kad prireikus įveikti krizes biudžetą reikėtų tvarkyti lanksčiau, o ne stiprinti vis gausėjantį skirtingų rezervų, fondų ir ypatingų priemonių, nepatenkančių į bendrą finansinę programą, arsenalą; todėl mano, kad norint įgyvendinti bendrą žemės ūkio politiką būtina išsaugoti rinkos reguliavimo mechanizmus, kad būtų kovojama su kainų svyravimu ir tiek gamintojams, tiek ir vartotojams užtikrinamos stabilios kainos;

48. apgailestauja, kad palyginti su tiesioginėms išmokoms skirtomis lėšomis kaimo plėtros biudžetas (90 milijardų eurų) ir toliau išliks neproporcingai mažas, tačiau teigiamai vertina faktą, kad Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) bus glaudžiau susietas su kitais bendros strateginės programos teritoriniais fondais. BŽŪP ir sanglaudos politika neturėtų būti paskiros – jas reikia labiau koordinuoti nei šiuo metu. Pabrėžia, kad pašalinus „krypčių metodą“, kitiems, ne žemės ūkio srities projektams, pavyzdžiui, skatinantiems socialinę įtrauktį, skurdo mažėjimą ir ekonominių vystymąsi kaimo vietovėse (naujas 6 prioritetas), ateityje turi būti skiriama ne mažiau dėmesio;

49. ragina toliau tęsti bent jau tokios apimties Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programą, kaip dabartinių programavimo laikotarpiu. Jei atsakomybė

už šią programą iš bendros žemės ūkio politikos bus perkelta į Europos socialinį fondą, atitinkamai biudžeto struktūroje turėtų būti perkeltas ir finansavimas;

50. reiškia susirūpinimą, kad sprendimas sukuriant Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą į integruotą jūrų politiką įtraukti žuvininkystės politiką gali reikšti, kad sumažės žuvininkystei skirtas finansavimas. Toks biudžeto mažinimas netinkamas dėl sunkumų, su kuriais susiduria žvejyba besiverčiančios bendruomenės;

51. pabrėžia, kad programa „LIFE+“ yra labai naudinga ir teigiamai vertina sprendimą padidinti jos finansavimą iki 3,2 milijardo eurų;

3 išlaidų kategorija. Saugumas ir pilietybė

52. teigiamai vertina biudžeto pasiūlymus šiai išlaidų kategorijai ir pabrėžia, kaip svarbu yra pakankamai ištekliams aprūpinti imigracijos, prieglobsčio ir saugumo biudžetą. Regionų komitetas ypač pabrėžia, kad būtina koordinuoti ES išorės sienų valdymą ir teigiamai vertina bendros Europos prieglobsčio sistemos vystymo žingsnius – tai sritis, kurioje bendradarbiavimas ES lygmeniu akivaizdžiai yra vienintelis sprendimas. Tačiau reikėtų siekti tinkamos pusiausvyros tarp išlaidų saugumo (įskaitant vidaus saugumą) ir pasienio reikalams ir išlaidų tokiose srityse kaip migrantų integracija ir prieglobsčio prašytojų priėmimo sąlygos, kuriose vietos ir regionų valdžios institucijų veiksmai gali duoti aiškia papildomą naudą;

53. pabrėžia, jog būtina skirti pakankamus išteklius pagrindinėms teisėms, demokratijai ir piliečių dalyvavimui remti, stengiantis kurti Europos pilietybę, todėl ypatingą reikšmę teikia programoje „Europa piliečiams“ akcentuotai partnerystei, kurios tikslas – remti ES lygmens pilietinę visuomenę;

54. mano, kad ES saugumas yra glaudžiai susijęs su demokratijos skatinimu, geru valdymu ir teisinės valstybės principų įtvirtinimu tiek Sąjungos viduje, tiek trečiojoje šalyje ir kad ES privalo šias vertybes propaguoti visame pasaulyje;

55. pabrėžia, kokie svarbūs bus siūlomi 396 milijonai eurų ES viešosios sveikatos programai ir pažymi, kad būtina numatyti pakankamai lėšų socialinėms, biologinėms ir technologinėms inovacijoms sveikatos priežiūros paslaugų srityje. Regionų komitetas pažymi, kokia svarbi yra sveikatos priežiūra ir socialinė rūpyba, nes ateityje tai bus svarbus užimtumą skatinantis veiksnys, todėl pabrėžia, jog biudžete reikėtų prioritetą teikti nelygybės sveikatos priežiūros srityje šalinimui;

56. pabrėžia pasiūlymo programai „Kūrybinga Europai“ skirti 1,6 mlrd. eurų svarbą ir nurodo, kad turi būti sudarytos galimybės gauti pakankamą finansavimą visiems kultūros ir kūrybinių sektorių dalyviams, kurių indėlis siekiant strategijos „ES 2020“ tikslų yra labai svarbus;

4 išlaidų kategorija. Europos vaidmuo pasaulyje

57. pripažįsta, kad ES turi didelį tarptautinį svorį, kuris yra didesnis nei atskirų valstybių narių įtaka kartu sudėjus, ir supranta, kad sunkumams, su kuriais susiduria ES, reikia globalaus sprendimo. Dėl šios priežasties Regionų komitetas teigiamai vertina sprendimą padidinti kaimynystės politikos ir vystomojo bendradarbiavimo biudžetą (iki 36 milijardų eurų);

58. pritaria Komisijos pasiūlymui dėl plėtros proceso priemonių racionalizavimo sukuriant vieną kompleksinę pasirengimo narystei priemonę;

59. dar kartą prašo sudaryti sąlygas Europos kaimynystės politikos šalių vietos ir regionų valdžios institucijoms gauti finansinę paramą dalyvavimui atitinkamų institucijų veikloje;

60. pabrėžia esąs pasiryžęs mažinti skurdą, ypač siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų, kuriuos numatyta įgyvendinti iki 2015 m., ir pritaria tikslui skirti 0,7 proc. ES valstybių narių BNP kitų šalių vystymuisi. Konkrečiai pabrėžia svarbų ES vaidmenį užtikrinant, kad humanitarinė pagalba būtų teikiama koordinuotai, ir ragina visas valstybes nares imtis priemonių ir pasirūpinti savo vystymosi pažadų įgyvendinimu;

5 išlaidų kategorija. Administravimas

61. pabrėžia būtinybę visoms ES institucijoms ir patariamiesiems organams nuolat siekti efektyvesnio administravimo ir jį įgyvendinti ir taip sutaupyti lėšų, tačiau tuo nesutrukdyti šioms institucijoms ir organams atlikti savo svarbaus vaidmens įgyvendinant Europos tikslus;

62. pabrėžia, kad būtų galima daug sutaupyti restruktūrizuojant, institucijoms tarpusavyje bendradarbiaujant, taip pat geriau organizuojant institucijų veiklą integruotai taikant elektroninius sprendimus;

Į daugiametę finansinę programą nepatenkantys fondai ir koregavimo mechanizmai

63. iš principo nemano, kad svarbios ES išlaidų sritys, pavyzdžiui, Europos plėtros fondas, Pristatymo prie globalizacijos padarinių fondas, Globali aplinkos ir saugumo stebėsenos sistema, kartu su kitomis priemonėmis sudarančios 58 milijardus eurų ES išlaidų, turėtų būti finansuojamos ne iš daugiametės finansinės programos. Tai riboja parlamentinės demokratijos įtaką ir kenkia skaidrumui. Iš principo dėl visų rūšių ES išlaidų, net ir tų, kurios numatomos ilgesniam laikotarpiui arba kurių negalima panaudoti, reikėtų diskutuoti tokiomis pat sąlygomis kaip ir dėl daugiametės finansinės programos;

64. pritaria paskelbtam labai sudėtingos permokų gražinimo ir korekcijų sistemos supaprastinimui ir teigiamai vertina faktą, kad nauji koregavimo mechanizmai, veikiantys vienkartinį išmokų pavidalu, turi terminus ir pritaria Komisijos pasiūlymui esamas permokų gražinimo sistemas pakeisti bendru koregavimo mechanizmu. Tokio koregavimo mechanizmo užduotis – bet kuriuo atveju užtikrinti, kad atitinkami skaičiai iš esmės nedidėtų ir būtų pasiekta sąžininga pusiausvyra visų valstybių narių atžvilgiu. 2013 m. automatiškai baigs galioti keletas koregavimo mechanizmų, tačiau Jungtinei Karalystei suteikta korekcija ir susijęs permokų gražinimas dėl šios korekcijos, suteiktos Vokietijai, Nyderlandams, Austrijai ir Švedijai, kol kas savo pabaigos termino neturi. Vis dėlto Regionų komitetas mano, kad koregavimo mechanizmus persvarstyti galima tik įvertinus pagrįstas ir teisėtas šių koregavimo mechanizmų priežastis;

ES nuosavi ištekliai

65. yra įsitikinęs, kad ES nuosavi ištekliai turėtų pakeisti valstybių narių įnašus ir primena, kad visos valstybės narės ir nacionaliniai parlamentai pritarė Sutarties dėl ES veikimo 311 straipsniui, kuris numato, kad visas ES biudžetas turi būti finansuojamas tik iš nuosavų išteklių. Todėl Regionų komitetas pritaria iniciatyvoms, kurios sumažintų valstybių narių tiesiogines įmokas į ES biudžetą ir padidintų ES nuosavus išteklius ateities problemoms spręsti;

66. reiškia pritarimą Komisijos pasiūlymams nustatyti naują pridėtinės vertės mokesčio išteklių. Šie pasiūlymai yra drąsūs, tačiau labai reikalingi;

67. palankiai vertina pasiūlymą pradėti taikyti Europos lygiu koordinuojamą finansinių sandorių mokestį. Finansų sektoriaus apmokestinimas būtų svarbus indėlis užtikrinant didesnę teisingumą ir apribotų finansinę veiklą, ypač spekuliacijas;

68. mano, kad bet kokios naujos sistemos ES biudžetui finansuoti turėtų garantuoti teisingumo, ekonominio stabilumo, solidarumo, skaidrumo ir paprastumo principus ir būti taikomos visoms valstybėms narėms. Šiuo tikslu dar prieš susitariant dėl naujų nuosavų išteklių būtina atlikti išsamų poveikio ir pagrįstumo įvertinimą. Dar svarbiau – valstybėse narėse reikėtų pradėti diskusiją, į kurią reikėtų įtraukti ir vietos ir regionų valdžios institucijas;

Procesas ir trukmė

69. teigiamai vertina faktą, kad daugiametėje finansinėje programoje yra specialios nuostatos tam atvejui, jeigu programa nebus priimta iki 2012 m., nors pripažįsta, kad šios nuostatos iš tiesų gali tapti vienu iš veiksnių, dėl kurių nepavyks laiku susitarti. Todėl Regionų komitetas ragina ES institucijas dėl pasiūlymų susitarti per pasiūlytą laikotarpį;

70. apgailestauja, kad priimant daugiametę finansinę programą Europos Parlamentui tebus suteiktas sutikimo įgaliojimas, užuot taikius bendro sprendimo procedūrą, o tai reiškia, kad Parlamentas negalės oficialiai keisti pasiūlymų. Todėl ragina Tarybą ir Komisiją sustiprinto bendradarbiavimo mechanizmais užtikrinti maksimalų bendravimą su Regionų komitetu ir Europos Parlamentu;

71. 2012 m. Komitetas gali šią nuomonę persvarstyti, priklausomai nuo to, kaip vyks derybos dėl daugiametės finansinės programos.

II. PAKEITIMŲ REKOMENDACIJOS

1 pakeitimas

2 konstatuojamoji dalis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Pakeitimas
atsižvelgiant į poreikį tinkamai prognozuoti rengiant ir įgyvendinant vidutinės trukmės investicijas, finansinės programos trukmė turėtų būti nustatyta septynerių metų, pradedant nuo 2014 m. sausio 1 d., ir turi būti atliekamas finansinės programos vykdymo laikotarpio vidurio vertinimas. Į šio vertinimo rezultatus reikėtų atsižvelgti paskutiniaisiais trejais finansinės programos vykdymo metais;	atsižvelgiant į poreikį tinkamai prognozuoti rengiant ir įgyvendinant vidutinės trukmės investicijas, finansinės programos trukmė turėtų būti nustatyta septynerių metų, pradedant nuo 2014 m. sausio 1 d., ir turi būti atliekamas finansinės programos vykdymo laikotarpio vidurio vertinimas <u>vertinimo peržiūra</u> . Į šios vertinimo <u>vertinimo peržiūros</u> rezultatus reikėtų atsižvelgti paskutiniaisiais trejais finansinės programos vykdymo metais;

Paiškinimas

Žr. 13 nuomonės projekto punktą.

2011 m. spalio 24 d. Regionų komitetas gavo Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl Pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (COM(2011) 398 galutinis). Šis nuomonės projektas yra atsakymas į šį prašymą.

2 pakeitimas

8 konstatuojamoji dalis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Pakeitimas
Nacionaliniai sanglaudos augimui ir užimtumui skatinti paketai nustatomi remiantis 2011 m. pavasario bendrojo nacionalinio produkto (toliau – BNP) prognozėmis. Atsižvelgiant į netikrumą dėl prognozių ir poveikį valstybėms narėms, kurioms nustatytos ribos, reikia atlikti laikotarpio vidurio vertinimą, kad būtų palyginti prognozuoto ir realiojo BNP duomenys ir jo poveikis paketams. Jeigu 2014–2016 m. BNP skirsis nuo 2011 m. prognozuoto rodiklio daugiau kaip +/- 5 %, atitinkamų valstybių narių 2018–2020 m. paketai turi būti patikslinti. Reikia nustatyti tokio patikslinimo taisykles.	Nacionaliniai sanglaudos augimui ir užimtumui skatinti paketai nustatomi remiantis 2011 m. pavasario bendrojo nacionalinio produkto (toliau – BNP) prognozėmis. Atsižvelgiant į netikrumą dėl prognozių ir poveikį valstybėms narėms, kurioms nustatytos ribos, reikia atlikti laikotarpio vidurio vertinimą <u>vertinimo peržiūrą</u> , kad būtų palyginti prognozuoto ir realiojo BNP duomenys ir jo poveikis paketams. Jeigu 2014–2016 m. BNP skirsis nuo 2011 m. prognozuoto rodiklio daugiau kaip +/- 5 %, atitinkamų valstybių narių 2018–2020 m. paketai turi būti patikslintiskiriant <u>papildomus išteklius regionams, kuriuose BNP sumažėjo labiausiai</u> . Reikia nustatyti tokio patikslinimo taisykles.

Paiškinimas

Žr. 20 nuomonės projekto punktą.

2011 m. spalio 24 d. Regionų komitetas gavo Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl Pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (COM(2011) 398 galutinis). Šis nuomonės projektas yra atsakymas į šį prašymą.

3 pakeitimas

5 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Pakeitimas
Jeigu nustatoma, kad kurios nors valstybės narės sukauptas bendrasis vidaus produktas (BVP) 2014–2016 m. daugiau kaip +/- 5 % nukrypo nuo 2011 m. apskaičiuoto bendro BVP nustatant valstybių narių 2014–2020 m. sanglaudos politikos paketą, atlikdama 2018 m. techninį patikslinimą, Komisija patikslina sumas, paskirtas konkrečiai valstybei narei iš to laikotarpio sanglaudai remti skirtų lėšų.	Jeigu nustatoma, kad kurios nors valstybės narės sukauptas bendrasis vidaus produktas (BVP) 2014–2016 m. daugiau kaip +/- 5 % nukrypo nuo 2011 m. apskaičiuoto bendro BVP nustatant valstybių narių 2014–2020 m. sanglaudos politikos paketą, atlikdama 2018 m. techninį patikslinimą, Komisija patikslina sumas, paskirtas konkrečiaioms valstybėms nareims iš to laikotarpio sanglaudai remti skirtų lėšų. <u>Šie ištekliai turėtų būti skirti tiems regionams, kuriuose BNP sumažėjo labiausiai;</u>

Paaiškinimas

Žr. 20 nuomonės projekto punktą.

2011 m. spalio 24 d. Regionų komitetas gavo Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl Pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (COM(2011) 398 galutinis). Šis nuomonės projektas yra atsakymas į šį prašymą.

4 pakeitimas

15 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Pakeitimas
2016 m. Komisija pateikia finansinės programos vykdymo vertinimą, prireikus prideda atitinkamus pasiūlymus.	2016 2017 m. Komisija pateikia atlieka finansinės programos vykdymo vertinimą laikotarpio vidurio peržiūrą (itraukdama siūlomą vertinimą), prireikus prideda atitinkamus pasiūlymus.

Paaiškinimas

Paaiškinama, kad vertinimas bus atliekamas kaip siūlomos laikotarpio vidurio peržiūros dalis, o ne vykdomos dvi atskiros procedūros.

2011 m. gruodžio 14 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO